Högvördige Herr Doktor och Biskop.

Då Seminariifrågan nu nalkas sitt afgörande, är det med stort intresse, som för saken intresserade i Nederkalix motse landstingets beslut. Det är härvid icke blott lokalpatriotismen, som framkallar intresset utan äfven tanken på vårt skolväsen, som behöfver mycket utvecklas för att blifva någorlunda normalt, och som äfven därför kräfver ett betydande antal lärarekrafter.

Att vi helst se, att dessa lärarekrafter äro från vår egen försam-

ling, är ju naturligt, ty dels haf-
va lärare och lärarinnor födda
inom församlingen, lättare att
trifvas i de byar där de blifvit
placerade, dels blir det för skol-
distriktet billigare att hafva lärare-
personalen från församlingen,
emedan de dryga årliga reseersätt-
ningarna härigenom blifva mindre.
Skulle nu Seminariet förläggas
till Råneå, så kommer följden helt
säkert att blifva den, att endast ett
fåtal från Nederkalix kommer att
söka inträde vid seminariet och
detta fåtal, kommer ej att räcka
till för våra behof, hvarför lärare-
krafterna måste förstärkas utifrån.
För närvarande hafva vi åtskilliga
lärarinnor, som utgått från Haparan-
da seminarium, men dessa äro
ju, strängt taget, bundna vid finnbyg-
den, och för öfrigt äro vi ej mycket
angelägna att mottaga lärarinnor,
som äro födda inom finsktalande
församlingar, ty åtskilliga af dem
äro rätt svaga i svenskan både
i fråga om uttalet och rättskrifning.

Råneåborna kunna visserligen
anföra samma skäl som här ofvan
för seminariets förläggande till Råneå,
men härpå svaras, att Råneå försam-
ling är mindre – ej större än hälften
af Nederkalix och står ifråga om
behofvet af lärarekrafter betydligt
efter Nederkalix. Vidare har elever-
nas antal vid Töre seminarium
varit betydligt mindre än från Neder-
kalix, ehuru Töre ligger endast 2
mil från Råbyn. I höst har endast
en elev sökt inträde från Råneå.
Råneå är ju också den fattigaste
församlingen inom det distrikt,

som seminariet tillhör, och kan därför, helst som Råneå ej är den största församlingen inom distriktet, ej anses hafva rätt till något företräde. Från Nederkalix synpunkt anse vi, att, om ej seminariet får stanna kvar i Torö, Nederkalix bör anses äga företrädesrätt.

Såsom alltid vid liknande frågors behandling blir väl ekonomifrågan den afgörande, och det är att befara, att snålheten fördunklar visheten. Jag har hört ett skäl för seminariets förläggande till Råneå nämligen att där skulle vara billigare lefnadsomkostnaden än i Nederkalix. Möjligen förhåller det sig så, men jag tror dock icke, att prisskillnaden är så stor, att seminariets förläggande

dit skall grundas endast på
detta skäl.

Redan det, att å Råneå elever-
nas antal sannolikt blir litet,
är ju betänkligt och från ekono-
misk synpunkt beklagligt, ty om
landstinget påkostar ett seminarium,
är det ju viktigt att så många elever
som möjligt besöka det. Om
vidare Nederkalix äfven hädan-
efter komme att skicka största
antalet elever till seminariet,
så skulle det för detta flertal
med all säkerhet blifva dyrare
att besöka seminariet i Råneå,
ty vore seminariet förlagdt
till Nederkalix skulle de kunna
få större delen af sina lifsför-
nödenheter från sina hem, hvil-
ket ju blefve betydligt billigare
för dem. För eleven från Råneå,

Öfverkalix och Torneådalen skulle inackordering i Nederkalix också kunna anskaffas för ganska moderat pris.

Hyran för seminarielokalen är också möjligen billigare i Piteå, men då den lokal, som här kan erhållas hos Kassör Andersson, rätt utnyttjad lämnar nödiga lärosalar och utmärkta bostäder för alla lärarekrafterna, hvarför landstingets ersättning för bristande eller mindre god bostad kunde indragas, så torde prisskillnaden ej spela någon stor roll. Vidare kunde ju reseersättningen indragas för Nederkalixbor och utbetalas endast till elever från andra församlingar, hvilket i sin mån kunde hjälpa till att utjämna det högre hyresbeloppet.

Att Kassör Andersson satt hyresbeloppet så pass högt, beror helt säkert på, att han fruktade för att rätt stora förändringar komme att kräfvas för att få huset lämpligt till seminarielokal. Då jag nu flera gånger tagit huset i betraktande, har jag kommit till den åsikten, att huset med ej alltför dyrbara förändringar kan blifva mycket ändamålsenligt. I öfre våningen behöfves inga förändringar, ty där finnes en stor sal och utmärkta bostadsrum. Det är ett förslag till utnyttjande af nedre våningens alla möjligheter, som jag här af intresse för saken vågar framlägga. Jag bifogar en mycket primitiv planritning för att förtydliga mitt förslag.

Till lärosal för en af semina-

riets klasser kan nuvarande
salen 6,5 meter lång och 5,5 m. bred
oförändrad användas, eller om
utrymmet anses litet, kan genom
borttagande af väggen till serverings-
rummet en rymlig sal 8,5 m. lång
och 5,5 m. bred erhållas. Till den
andra af seminariets klasser
finnes en stor sal i öfre våningen.
En utmärkt sal för öfnings-
skolan skulle erhållas af köket,
förstugan N:o 3 och handkammaren
genom borttagande af de små
mellanväggarne, igensättande
af förstugudörren och insättande
af ett tredje fönster på södra
väggen. Salen skulle blifva
8 m. lång och 5,5 m. bred. Utgången
från öfningsskolan skulle då
blifva genom kammaren N:o 14
som blefve ett utmärkt afklad-

ningsrum, eller om denna kam-
mare behöfdes till afklädnings-
rum för seminariets elever,
kunde genom upptagande af
en dörr mellan jungfrukamma-
ren och förstugan N:o 2, jungfru-
kammaren blifva afklädnings-
rum för öfningsskolan. Behöf-
des ej jungfrukammaren till
afklädningsrum blefve den lämp-
lig bostad för seminariets städer-
ska. Enligt detta förslag blefve
öfningsskolans lokal rymlig med
boaserade väggar och 3 fönster.

Kamrarne N:o 1, 2 och 3 blefve
genom att insätta en mindre järn-
spis i kammaren N:o 1 en ut-
märkt rumslägenhet för en lärarin-
na. Bostadsrummen i öfre våningen
kunna fördelas mellan de båda
öfriga lärarinnorna, så att båda

erhålle utmärkt bostad.

Skulle landstinget förlägga seminariet hit och besluta sig för att inköpa kassör Anderssons gård, så torde det ej, om seminariet efter 5 eller 10 år komme att indragas, blifva synnerligen svårt att få sälja huset. Möjligen komme Nederkalix kommun att anmäla sig såsom köpare, emedan ett folkskolehus med all säkerhet ungefär vid denna tid måste anskaffas för Nässkogen och Bredviken.

Nederkalixbornas hopp är, att landstinget vid afgörandet af seminariets förläggning för framtiden i främsta rummet ser på hvad som befrämjar vårt skolväsendes utveckling, och icke låter det ensamt blifva en ekonomifråga.

Då Herr Biskopens ord vid frågans afgörande kommer att väga mycket tungt, har jag vågat att framlägga några Nederkalix-synpunkter och att göra ett förslag till användning af kassör Anderssons hus om möjligen seminariet förlägges hit.

Vördsamnast
Axel Olsson.

Nederkalix den 10/9 07.